

Motion till riksdagen 2022/23:2072

av Anna-Caren Säterberg m.fl. (S)

Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2023 inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel enligt förslaget i tabellen i motionen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det svenska jordbruket behöver rätt förutsättningar för att ställa om till en hållbar och konkurrenskraftig produktion och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att livsmedelsstrategin bör uppdateras på längre sikt med satsningar på nya områden som adresserar livsmedelssektorns behov och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att livsmedelsstrategin bör uppdateras i samarbete med relevanta aktörer och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utökade medel till Skogsstyrelsen för ersättning till markägare som nekas avverkning eller får krav på långtgående hänsyn utifrån bestämmelserna om artskydd och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skogens bidrag till en växande bioekonomi bör värnas och stärkas och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att finansiering av rådgivning för ökad tillväxt i skogen bör värnas och stärkas och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det är en viktig del i uppbyggnaden av ett robust totalförsvaret att kunna tillgodose behovet av rent vatten och en robust och stark livsmedelskedja även i kris och krig, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en stark beredskap i händelse av krig och kris och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värna fiskets utveckling och de blå värdekedjorna och tillkännager detta för regeringen.

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av hållbar fiskuppfödning med höga miljökrav som kan skydda vilda bestånd av fisk och skapa jobb på landsbygden och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om jaktens roll i viltförvaltningen och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att antalet vargar i Sverige ska ned till 170–270 individer samtidigt som gynnsam bevarandestatus bibehålls och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förvaltningsplanen för skarv bör revideras och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att satsningar på en livskraftig rennäring är en grundförutsättning för samisk kultur och för att Sverige ska nå sina miljökvalitetsmål och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värna och utveckla det svenska och europeiska djurskyddet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Anslagsförslag 2023 för utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Skogsstyrelsen	533 764	50 000
1:2 Insatser för skogsbruket	594 373	50 000
1:3 Statens veterinärmedicinska anstalt	171 348	±0
1:4 Bidrag till veterinär fältverksamhet	116 041	15 000
1:5 Djurhälsovård och djurskyddsfrämjande åtgärder	9 933	±0
1:6 Bekämpning av smittsamma djursjukdomar	133 349	±0
1:7 Ersättningar för viltskador m.m.	67 778	±0
1:8 Statens jordbruksverk	740 665	±0
1:9 Bekämpning av växtskadegörare	15 000	±0
1:10 Gårdsstöd m.m.	5 637 032	±0
1:11 Intervention för jordbruksprodukter m.m.	149 000	±0
1:12 Stödåtgärder för fiske och vattenbruk	27 200	±0
1:13 Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk	109 000	±0
1:14 Livsmedelsverket	327 670	±0
1:15 Konkurrenskraftig livsmedelssektor	204 160	±0
1:16 Bidrag till vissa internationella organisationer m.m.	46 913	±0
1:17 Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	2 068 306	±0
1:18 Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	1 468 013	±0
1:19 Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket	92 330	±0
1:20 Stöd till jordbrukets rationalisering m.m.	24 116	±0
1:21 Åtgärder på fjällägenheter	1 529	±0
1:22 Främjande av rennäringen m.m.	125 915	10 000
1:23 Sveriges lantbruksuniversitet	2 160 339	±0

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:24 Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning och samfinansierad forskning	738 664	±0
1:25 Bidrag till Skogs- och lantbruksakademien	1 177	±0
1:26 Nedsättning av slakteriavgifter	81 837	±0
1:27 Åtgärder för beredskap inom livsmedels- och dricksvattenområdet	21 000	5 000
1:28 Stödåtgärder för fiske och vattenbruk 2021–2027	53 000	±0
1:29 Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk 2021–2027	115 000	±0
1:30 Nationell medfinansiering till den gemensamma jordbrukspolitiken 2023–2027	2 000 000	±0
1:31 Finansiering från EU-budgeten till den gemensamma jordbrukspolitikens andra pelare 2023–2027	1 538 900	±0
Summa	19 373 352	130 000

Hela landet ska byggas

Staten har ett grundläggande ansvar att skapa goda förutsättningar att leva och utvecklas i hela Sverige. Klyftorna mellan stad och land måste minska och jämlikheten mellan landsbygder och städer behöver öka. För detta krävs ett starkt samhälle som är mer närvarande i form av en stark välfärd, likvärdig skola och myndighetsnärvaro som kan skapa trygghet och goda utvecklingsmöjligheter. Jämlikheten och tilltron till staten raseras när det samtidigt tillåts råda lärarbrist i små glesbygdskommuner, medan flera ytterligare vinstdrivande friskolor etablerar sig i storstäderna. På samma sätt blir det ett växande demokratiskt problem när privatiseringar och marknadskrafter tillåts skapa en orättvis tillgång på allt från apotek till bilprovning och paketutdelning. Känslan av två olika Sverige förstärks nu ytterligare av ökande energikostnader och bränslepriser, som slår extra hårt mot människor som är beroende av bilen.

I ljuset av det allvarliga säkerhetspolitiska läge Sverige befinner sig i behöver livsmedelsförsörjningen stärkas och bli mer robust. Sverige ska i alla lägen kunna försörja sina invånare med mat och rent vatten och det ska vara enkelt att välja svensk mat i affären och på restaurangen. En växande svensk livsmedelsproduktion skapar dessutom nya jobb, innovationer och miljö- och klimatvinster.

Jobben ska också bli fler genom att potentialen i den gröna industriella revolutionen tas till vara. Sverige har unika förutsättningar att vara en ledande nation i den omställning bort från fossilberoendet som väntar under de kommande decennierna. Inte minst skogen är en fantastisk resurs för att ersätta fossila råvaror och minska utsläppen. Skogspolitiken ska fortsatt bygga på ett stort och tydligt ansvar hos skogsägare och frivillighet ska vara grunden i arbetet med att skydda skog med höga naturvärden. Sverige behöver också ta fram en strategi för hela bioekonomis utveckling och potential.

Politiken behöver också säkerställa en hållbar förvaltning av vilt och fisk. Rovdjurspolitiken ska utgå från rovdjurens påverkan på människor och näringar och respektera Sveriges internationella åtaganden om gynnsam bevarandestatus. Fiskeripolitiken ska vara hållbar och bidra till att vi har bestånd som överlever och kan fiskas. En stark djurvälfärd är viktigt i sig och dessutom en svensk konkurrensfördel. Därför ska den låga antibiotikaanvändningen värnas och tillgången till veterinär stärkas i hela landet.

Landsbygdernas utveckling kräver därutöver fortsatta kraftiga satsningar på bland annat vägar och järnvägar, bredband och ny laddinfrastruktur.

Ett fossilfritt jordbruk

Ett konkurrenskraftigt svenskt jordbruk är viktigt ur många aspekter. Det skapar god och hälsosam mat, jobb och öppna landskap runt om i Sverige. Men det handlar också om vår beredskap. De gröna näringarna behövs mer än någonsin för att klara klimatomställningen och för att stärka Sveriges livsmedelsförsörjning och beredskap. Efter Rysslands invasion av Ukraina är det tydligt att Sverige och EU behöver kunna säkra sin egen livsmedelsproduktion även vid ansträngda förhållanden, kriser och ytterst krig. Grunden för en stärkt livsmedelsberedskap är vårt jordbruk och vår livsmedelsproduktion. EU:s nya gemensamma jordbrukspolitik (CAP) har fokus på miljö och hållbarhet och att vi får konkurrenskraftiga företag som kan se till att vi har svenskt mat på tallriken. Den förra socialdemokratiska regeringen fattade beslut om förslag till Sveriges strategiska plan för jordbrukspolitiken för perioden 2023 till 2027. Totalt omfattar den strategiska planen drygt 60 miljarder kronor, där cirka 45 miljarder kronor utgör medel från EU och cirka 15 miljarder kronor är svensk finansiering. Regeringen satsade också cirka 4,3 miljarder kronor på nationella insatser för jordbruket, miljön och utvecklingen av Sveriges landsbygder för åren 2023–2027. Däri ingår stöd till unga lantbrukare som ett sätt att underlätta för generationsväxlingen och få fram nya svenska lantbruksföretag samt för en förbättrad djurvälstånd.

Jordbruket har drabbats av stora kostnadsökningar sedan Rysslands invasion av Ukraina. För att säkra livsmedelsproduktionen gick den socialdemokratiska regeringen, tillsammans med Centerpartiet, under våren 2022 fram med stödpaket på över tre miljarder kronor till primärproduktionen. Med anledning av Rysslands oprovocerade och oförsvarliga invasion av Ukraina har kostnaderna för insatsvaror inom jordbruket ökat kraftigt. Därför har den tidigare socialdemokratiska regeringen presenterat flera krispaket på drygt två miljarder kronor till jordbruket och 40 miljoner kronor till yrkesfisket. Vi har också föreslagit en retroaktiv skattenedsättning för diesel som används i jord-, skogs- och vattenbruk med 800 miljoner kronor och utökat Norrlandsstödet med 50 miljoner kronor. Den socialdemokratiska regeringen har även fattat nödvändiga beslut som att tillåta odling på trädesareal, utan att rätten till stöd går förlorad. Det är viktiga åtgärder för att säkra produktionen här och nu. Men mer behövs. För att jordbruket fortsatt ska kunna producera maten vi äter krävs att vi bryter osunda beroenden av skurkstater och fossila insatsvaror. Det är viktigt att jordbruket precis som alla andra sektorer gör vad det kan för att minska användningen av fossila insatsvaror.

Det svenska lantbruket har stora möjligheter att bidra till produktion av biodrivmedel och bioenergi. I regeringsställning har socialdemokraterna infört stöd till biogasproduktion och en klimatbonus för jord- och skogsbrukets arbetsmaskiner. Man har också tillsatt en utredning för att ta fram förslag till en bioekonomistrategi. Sverige behöver producera mer biodrivmedel och använda råvaror mer effektivt för att inte slösa bort den potential som finns. Bioekonomistrategin ska i första hand fokusera på ökad biobaserad industriell produktion och förädling. För att kunna åstadkomma en snabb utfasning av fossila bränslen inom transportsektorn krävs en god tillgång till förnybara alternativ, konstaterar regeringen och lyfter sedan fram att Sverige har en outnyttjad potential i restprodukter från jord- och skogsbruket. Det svenska jordbruket behöver rätt

förutsättningar för att ställa om till en hållbar och konkurrenskraftig produktion. Vidare står jordbruket inför stora utmaningar med generationsskiften. Att lönsamheten i primärproduktionen ökar är ytterligare en förutsättning för att unga ska vilja och kunna gå in i dessa näringar, men fortsatta åtgärder för att underlätta för unga jordbrukare att gå in i dessa näringar är nödvändiga.

Ökad robusthet i livsmedelskedjan

Genom livsmedelsstrategin, och dess resurser, som sjösattes 2017, har vi för första gången en samlad strategi för att öka lönsamheten i hela livsmedelskedjan. Den senaste utvärderingen av strategin visar på flera positiva trender, bland annat ökade lönsamheten i tre av livsmedelskedjans fyra led innan pandemin slog till. Samtidigt är det uppenbart att omvärlden förändras och att Livsmedelsstrategin behöver uppdateras för att vara relevant i det säkerhetspolitiska läge vi befinner oss. För att få en robust och motståndskraftig svensk livsmedelskedja och en ökad svensk produktion och försörjningsförmåga så måste livsmedelsföretag verka under rätt förutsättningar. De senaste två åren har livsmedelskedjan satts på prov, först genom pandemin och nu genom kriget i Ukraina och efterföljande sanktioner. Dessa omvärldsfaktorer synliggör vikten av att ytterligare förstärka svensk livsmedelsproduktion, inte minst primärproduktionen. För att få en robust och motståndskraftig svensk livsmedelskedja och en ökad svensk produktion så måste livsmedelsföretag verka under rätt förutsättningar. Redan innan Ryssland invaderade Ukraina var delar av sektorn hårt utsatt, med ökade priser på insatsvaror för primärproduktionen och en pandemi som gjort djupa sår i restaurang- och besöksnäringen.

Vi behöver nu en rejäl kraftsamling för att den svenska livsmedelssektorn ska kunna göra den förflyttning som behövs och på så sätt stärka Sverige. Inte bara för att överleva, sett till dagens osäkerhet och eskalerande kostnader, utan för att kunna leda den hållbara utvecklingen på ett lönsamt sätt och stärka konkurrenskraften på lång sikt. Livsmedelskedjan består av privata aktörer, där varje aktör i varje led måste ta ansvar för att livsmedelskedjan ska fungera och vara robust. Det innebär att såväl stora grossisthandlare, livsmedelsföretag och små och medelstora lantbrukare inom primärsektorn är viktiga. Vi behöver nyttja livsmedelsstrategin som en möjliggörare att stärka Sverige genom ökad livsmedelsproduktion som kan förbättra Sveriges beredskap. För att stärka Sverige genom livsmedelsproduktionen behöver livsmedelsstrategin, som innehåller konkreta satsningar inom flera områden, på längre sikt uppdateras. Hittills har den tidigare socialdemokratiska regeringen satsat på följande områden:

Kompetensförsörjningen i hela landet

Under kris och beredskap så måste livsmedelskedjans företag och personal säkerställa livsmedelsförsörjningen. Här är både bransch och myndigheter eniga om att situationen nu är ohållbar och att gemensamma satsningar på kompetensförsörjning i hela landet är avgörande för att bygga konkurrenskraftiga företag.

Innovation

För att nå målen i livsmedelsstrategin och möjliggöra att svenska företag tar ledningen i hållbarhetsomställningen av livsmedelssystemet behöver svenska entreprenörer och företagare ha de bästa förutsättningarna för att leda utvecklingen vad gäller innovativ produktion, förädling, process eller introduktion av ny mat. Genom fler satsningar som

involverar offentliga och privata aktörer kan vi gemensamt skapa förutsättningar för en ökad innovationshöjd i den svenska livsmedelskedjan.

Regelförenkling

Det är viktigt att myndigheter med uppdrag kring regelförenkling samverkar med branschen, utgår från företagsperspektivet i sin tillämpning och ges rätt förutsättningar att leverera på sina uppdrag och därmed göra det enklare för företagen, inte mer komplicerat. Genom samordningsuppdraget som den tidigare socialdemokratiska regeringen har givit Tillväxtverket har vi kommit en bit på väg, men en ytterligare tydlig satsning behövs för att vi ska få till en konkret förändring.

Export

En konkurrenskraftig livsmedelsindustri är beroende av exporten för att kunna vara lönsam. Ett sätt att skapa möjligheter för ökad export är genom att öppna fler marknader för svensk export, det så kallade marknadstillträdesarbetet. Både myndigheter och bransch lyfter såväl arbetssätt, administrativ börda och tidsåtgång som hinder för att detta arbete ska flyta på i önskad takt.

Växtförädlingens roll i det svenska jordbruket

Växtförädling och modern växtbioteknik kommer att vara en viktig pusselbit i EU:s och Sveriges jordbruk framöver. Nya tekniker som exempelvis CRISPR-Cas9 möjliggör framtagande av grödor för en hållbar livsmedelsproduktion och främjar utvecklingen av ett hållbart jord- och skogsbruk. Vi socialdemokrater tycker att det är viktigt att man lyssnar på och utgår ifrån vetenskapen och forskningen i frågor gällande kloning eller genmodifierade (GMO) produkter och behandlingar. Gentekniken ska vara etiskt försvarbar och det måste vara en säker användning av gentekniken så att människors och djurs hälsa samt miljön skyddas.

Vi tror också att detta är en viktig fråga att diskutera framåt och som kan leda till förbättrad livsmedelsförsörjning i världen, bättre produkter som är producerade mer hållbart och ny behandling av sjukdomar. Exempelvis kan vi med genmodifierade grödor möjliggöra ökad motståndskraft mot vissa sjukdomar och att man i framtiden slipper använda gödnings- och bekämpningsmedel. Vi kan också med hjälp av genterapi behandla sjukdomar som vi inte tidigare kunnat behandla. Vi ser det som mer etiskt försvarbart när man använder tekniker som ”klipper bort” gener, som CRISPR-Cas9-tekniken som vann nobelpriset i kemi 2020, än att lägga till gener i grödor. Vi socialdemokrater tycker att det är viktigt att alltid väga risk mot nytta och att hänsyn tas till försiktighetsprincipen när man fattar beslut om huruvida GMO ska användas eller inte.

Nedsättning av slakteriavgifter

På regeringens uppdrag har Livsmedelsverket under perioden 2018–2020 arbetat för att effektivisera och modernisera den offentliga kontrollen på slakterier och vilthanteringsanläggningar. Från och med 2020 tillämpas en ny modell för styrning av kontrollen som ger bättre förutsättningar för uppföljning av verksamheten. Åtgärder har genomförts för att förenkla och standardisera kontrollarbetet på slakterierna, t.ex. genom att testa nya

arbetssätt i slakten, nya kontrollmetoder samt att utveckla digitala stödverktyg. En särskild satsning för att underlätta för små slakterier och vilthanteringsanläggningar i glesbygden har gjorts. Vetenskapliga studier som genomförts i samarbete med SLU och publicerades hösten 2020 visade att tillförlitligheten vid distansbesiktning med hjälp av digitala verktyg är god. Det finns idag ett behov av flera små och mobila slakterier. Slakt direkt på gården ger den bästa djurväl-färden genom att de stressfyllda momenten vid slakttransporter och vistelse på slakteriet försvinner.

Skogen – vårt gröna guld

Den svenska skogen är vårt gröna guld som skapar jobb och hållbar tillväxt i hela landet. Men den svenska skogen har också ett unikt naturvärde och ska därför förvaltas i balans mellan naturvård och skogsbruk. Skogen spelar också en central roll i klimat-omställningen genom att ersätta fossila produkter och som kolsänka samtidigt som den skapar framtidens jobb. Skogens alla värden – jobb, biologisk mångfald, kulturmiljö, friluftsliv, naturturism, renskötsel, jakt, fiske och besöksnäring bör komma samhället till del i största möjliga mån. Klimatförändringarna utgör ett hot mot det svenska skogsbruket och dess brukningsmetoder. Den svenska skogen kommer sannolikt växa snabbare på grund av ett varmare klimat, men samtidigt ökar riskerna för skador. Genom att anpassa skogsbruket för att klara ett förändrat klimat förbättras möjligheterna för skogen att stå emot exempelvis stormar, insektsangrepp och svampangrepp och risken för körskador motverkas. Skogen påverkas av klimatförändringarna på flera sätt, men kan också spela en viktig roll för att minska klimatförändringarna.

Vi socialdemokrater erkänner skogens sociala värde som den ger till hela landet. Den tidigare socialdemokratiska regeringen satsade resurser på upprustning av leder så att fler tar sig ut i de svenska skogarna för rekreation, svamp- och bärplockning och dubblade stödet till friluftorganisationer. Denna satsning röstades bort av partier som ingår i det nuvarande regeringsunderlaget. Den tidigare socialdemokratiska regeringen presenterade en proposition om stärkt äganderätt, flexibla skyddsformer och ökade incitament för naturvården i skogen med frivillighet som grund. Propositionen innehåller åtgärder för att stärka äganderätten vid formellt skydd av skog, att klimatanpassning och den biologiska mångfalden ökar i produktions-skogen. Vi anser att Sverige ska ha en växande skogsnäring och ökad hållbar skoglig tillväxt som tillsammans med resurs-effektivitet och ökad cirkularitet ger god och säkerställd tillgång till biomassa från den svenska skogen.

I skogen har vi förnybar råvara som kan stärka Sverige och minska EU:s osunda beroende av fossil energi och kritiska insatsvaror. Vi är kritiska till regeringens avisering om att minska reduktionsplikten till EU:s miniminivåer. Den planerade sänkningen innebär ökade utsläpp med cirka fem miljoner ton per år och att Sverige inte klarar av att nå uppsatta klimatmål. Det kan i sin tur leda till krav från EU på Sverige att bevara svensk skog, det vill säga minska avverkningen, för att uppfylla kraven om ökad kolsänka som binder koldioxiden. Det skulle få stora konsekvenser för skogsnäringen i form av färre jobb men också minskade möjligheter till att använda biobränsle och biobaserat material för att ersätta fossila produkter. Vi är kritiska till att beslutet inte föregåtts av en konsekvensanalys av hur den svenska skogsnäringen påverkas.

Ett aktivt skogsbruk som är klimatsmart och miljömässigt hållbart samtidigt som det skapar jobb och hållbar tillväxt i hela Sverige bygger vår nya växande bioekonomi.

Bioenergin är en möjliggörare i den förnybara omställningen. Nya förnybara lösningar ska utvecklas för att bryta oljeberoendet. Förädlingsgraden ska öka och fler hus ska byggas i svenskt trä. Med ökad inhemsk produktion av flytande biodrivmedel kan vi stärka vår försörjningsförmåga och energisäkerhet. Skogens värdekedja har stor betydelse för sysselsättningen i Sverige. Av svensk industris totala sysselsättning, export, omsättning och förädlingsvärde svarar skogsindustrin för 9–12 procent. Skogsprogrammets inriktning på utveckling och ökad samsyn runt skog och skogsbruk främjar möjligheterna till ökad sysselsättning. Ökad hållbar tillväxt i skogen ger förutsättningar för en växande bioekonomi, som ger sysselsättning över hela landet. Äganderätten i skogen är grunden för att i ökad utsträckning kunna ta tillvara skogens potential för ekonomi, klimat och miljö. Frivillighet ska vara grunden vid skydd av skog, och det är av stor vikt att regeringen säkerställer ersättning till de skogsägare som har rätt till det.

Det nationella skogsprogrammet mot 2030

Arbetet med det nationella skogsprogrammet och dess vision för jobb och hållbar tillväxt i hela landet samt för utveckling av en växande bioekonomi bör utvecklas i enlighet med prop. 2021/22:58. Ett nationellt skogsprogram ger långsiktiga spelregler för en bransch med stor potential att växa. Det har tagits fram i bred enighet mellan politiska partier, branscher och intresseorganisationer. Så kan ett starkt samhälle säkra vår livsmiljö, jobb och välfärd. I prop. 2021/22:58 som lämnades till riksdagen i november 2021 bedömde den tidigare socialdemokratiska regeringen att visionen för skogsprogrammet fortsatt ska gälla och sträcka sig fram till 2030, det vill säga samma målar som Agenda 2030. Den tidigare socialdemokratiska regeringen bedömer även i propositionen att nationella skogsprogrammet bör utvecklas för att ytterligare främja en växande skogsnäring och ett hållbart skogsbruk. Programmet bör bygga på skogspolitikens jämställda mål om produktion och miljö.

Vi socialdemokrater vill se en jämställd skogssektor. Jämställdhet är inte bara ett egenvärde – en inströmning av kompetenta och engagerade kvinnor och män till våra skogliga arbetsplatser är en direkt förutsättning för kompetensförsörjningen och branschens överlevnad. Behoven av en fortsatt effektiv arena för dialog och samverkan runt skogsfrågor både nationellt, regionalt och internationellt ökar. Det nationella skogsprogrammet utgör en plattform för dialog mellan skogens intressenter, myndigheter och regeringen. Programmet är en tydlig arena för diskussioner om frågor centrala för sektorn och ambitionen med den breda och inkluderande ansatsen har varit bra för processen. Begreppet nationellt skogsprogram är internationellt etablerat, och skogsprogram är ett centralt verktyg i arbetet för ett hållbart brukande och bevarande av skog.

Skogsstyrelsen har i uppdrag att stödja processen med det nationella skogsprogrammet (N2019/03247/SMF, N2019/00843/SMF) och har en nuvarande finansiering 2020–2022 som motsvarar 26 + 22 + 22 miljoner kronor dessa tre år. Skogsstyrelsens arbete ger skogsprogrammet stabilitet och långsiktighet. I arbetet ingår olika aktiviteter i skogsprogrammets årscykel som årskonferens, seminarier, projekt och att fördela medel till regionala skogsprogram/strategier.

Som en del i skogsprogrammet bedrev den tidigare socialdemokratiska regeringen ett aktivt internationellt arbete, bland annat inom EU. Flera högaktuella frågor och förslag runt skog finns inom EU och internationellt bl.a. behövs ökad dialog och policyutveckling. I mars 2022 har den tidigare socialdemokratiska regeringens förslag i

skogspropositionen behandlats av riksdagen. Propositionen innehåller flera förslag till olika uppdrag. Medel för skogsprogrammets fortsättning är dock så omfattande att det inte är möjligt att genomföra inom ram. Skogsstyrelsen fördelar medel och ger stöd till bl.a. regionala skogsprogram och strategier, uppdrag, arrangerar aktiviteter i skogsprogrammets årscykel med årskonferens och seminarier m.m. Även internationella aktiviteter ingår i arbetet. En bättre dialogprocess och en bred ansats för nationella skogsprogrammet bedöms ha långsiktiga positiva effekter för miljön och för skogens sociala värden, då de behandlas integrerat med skogsproduktion och andra frågor. Den ökade hållbara skogstillväxt som eftersträvas, med ökade möjlighet till substitution av fossila råvaror, kan indirekt bidra till minskad klimatpåverkan. Skydd av skog, förbättrad miljöhänsyn samt ett mer effektivt naturvårdsarbete ger förutsättningar för förbättrade livsmiljöer för biologisk mångfald. Sammantaget bidrar förslagen positivt till skogsvårdslagens miljömål och flera av riksdagens miljökvalitetsmål, liksom internationella åtaganden.

Rådgivning

Skogens motståndskraft behöver stärkas. I enlighet med prop. 2021/22:58 behöver kunskap om skogsskötsel för ökad kvalitet och lönsamhet i skogsbruket spridas för att bidra till en ökad hållbar tillväxt och hållbart brukande i skogen. Den svenska skogspolitikerna bygger i stor utsträckning på frihet under ansvar där ekonomiska styrmedel såsom subventionerad skogsproduktion inte används. Därför är rådgivning ett viktigt verktyg för att öka aktiviteten i skogen och därmed tillväxten/produktionen.

Kampanjen bör enligt propositionen innefatta rådgivning om naturvårdande skötsel, användning av alternativa brukningsmetoder, såsom hyggesfritt skogsbruk, hållbar skogsgödsling, effektivare miljöhänsyn och klimatanpassning i skogsbruket. Vidare bör skogsskötsel för bättre balans mellan klövvilt och fodermängder ges stort utrymme i rådgivningskampanjen.

Naturnära jobb

Kompetensbristen i de gröna näringarna kan lindras med Naturnära jobb som även bidrar med att stärka natur- och skogsvärden samt främja friluftsliv, kulturmiljö, rekreation och turism, vilket ger ett mervärde för många människor. Naturnära jobb är ett arbetsmarknadsprojekt i samarbete mellan Skogsstyrelsen, Arbetsförmedlingen, Naturvårdsverket, SGU och länsstyrelserna. Skogsstyrelsen samordnar och anställer arbetssökande i arbetslag, koordinerar arbetet och anställer arbetsledare. Naturvårdsverket samordnar länsstyrelsernas arbete genom att bland annat underlätta för erfarenhetsutbyte och bidra med vägledning. Länsstyrelserna i sin tur tillhandahåller och samordnar de arbetsuppgifter arbetslagen utför, såsom naturvårdande skötsel, strandstädning, bekämpning av granbarkborre och invasiva arter samt restaurering och röjning av leder och rastplatser i naturreservat.

SGU samordnar arbetsuppgifter inom sitt ansvarsområde såsom källinventering och röjning vid geologiska sevärdheter. Uppbyggnad av den lokala organisationen för Naturnära jobb genomfördes under sommaren 2020 och var igång på 32 orter i slutet av augusti samma år. Enligt utvärdering från 2022 har arbetsuppgifter genomförts på en areal om 5 490 hektar samt en sträcka på 445 km under perioden den 1 oktober 2020 till den 31 december 2021.

Artskyddet

Det har uppstått en osäkerhet kring vad som är tillräcklig hänsyn i samband med skogsbruk för arter som är skyddade enligt artskyddsförordningen. Det är en problematisk situation då den skapar oro och osäkerhet för skogsägare och myndigheter. Det får negativa konsekvenser för skogsbruket och skogsägare får svårt att planera sin verksamhet. Bakgrunden är inte förändringar i svensk lagstiftning utan nya rättsfall som tolkar EU-reglerna om artskydd som gällt under en längre tid i Sverige och EU. Problematiken är samtidigt inte ny utan har uppmärksammats av skogsägare, myndigheter och domstolar sedan en tid tillbaka. Vi socialdemokrater anser att det ska vara möjligt att uppnå såväl målen för skogspolitiken som riksdagens miljömål om Levande skogar och Ett rikt växt- och djurliv, och att samtidigt leva upp till våra EU-rättsliga åtaganden.

Den tidigare socialdemokratiska ledda regeringen beslutade den 20 maj 2020 att ge en särskild utredare i uppdrag att se över artskyddsförordningen (2007:845) och ta ställning till om ändringar i miljöbalkens ersättningsbestämmelser eller andra delar av balken är nödvändiga för att översynens syfte ska kunna nås. Artskyddsutredningen lämnade sitt betänkande Skydd av arter – vårt gemensamma ansvar (SOU 2021:51) till regeringen i juni 2021. Betänkandet innehöll bland annat förslag om att myndigheterna ska ta fram information om fridlysta arter, råd och riktlinjer för hänsynskrävande miljöer samt besluta om s.k. livsmiljöunderlag.

Den tidigare socialdemokratiska regeringen har även vidtagit åtgärder för att trygga skogsbruket. Man har bland annat aviserat en översyn av miljöbalken samt ändrat i artskyddsförordningen som avser hur artskyddsbestämmelserna i fågeldirektivet och art- och habitatdirektivet ska införlivas i förordningen. Man har också givit naturvårdsverket i uppdrag att ta fram förebyggande strategier och arbetssätt, riktlinjer och vägledningar för artskydd i skogen. Skogsstyrelsen behöver medel för utökad tillsyn kopplat till artskyddsförordningen och rättsutvecklingen på området. Det kan handla om att granska befintliga fynduppgifter av fridlysta arter eller nyinkomna fynduppgifter från tredje part, förelägga markägare om fördjupade undersökningar eller inhämtande av artuppgifter, stämna av bedömningar med länsstyrelsen, bedöma underlag om hänsyn till fridlysta arter, förelägga om försiktighetsåtgärder eller förbjuda åtgärder. I vissa fall krävs fältbesök för detta. Rättsutvecklingen inom artskyddet är sådan att det ställs krav på Skogsstyrelsen som inte längre är möjliga att hantera genom prioriteringar av tillsynen.

Avverkningsanmälningar enligt skogsvårdslagen har hittills sällan krävt fördjupade utredningar och beslut. Rättsutvecklingen innebär att Skogsstyrelsen i samtliga anmälningar om avverkning enligt skogsvårdslagen, som också gäller som en anmälan om samråd enligt miljöbalken, är skyldig att göra en bedömning av åtgärdens påverkan på skyddade arter utifrån miljöbalken. Denna bedömning, oavsett om det resulterar i ett beslut eller inte från myndigheten, kan sedan överklagas av miljöorganisationer. Antalet inkommande synpunkter, underlag och överklaganden är högt och tar stora resurser i anspråk. Därför är det av största prioritet att Skogsstyrelsen säkras medel för ersättning till markägare som nekas avverkning eller får krav på långtgående hänsyn utifrån bestämmelserna om artskydd. Om Skogsstyrelsen fattar beslut med stöd av 12 kap. 6 § miljöbalken, med så långtgående krav på hänsyn att pågående markanvändning avsevärt försvåras, så kan markägare ha rätt till ersättning.

Sveriges vatten- och livsmedelsberedskap

Coronapandemin och inte minst Rysslands illegala invasion av Ukraina har belyst vikten av att Sverige har en god beredskap och robust livsmedelsförsörjning i händelse av kris. Den 18 maj 2022 lanserade den tidigare socialdemokratiska regeringen en myndighetsreform för civilt försvar och i syfte att stärka landets motståndskraft under fredstida krissituationer, höjd beredskap och krig. Regeringen inrättade då beredskapssektorer och Livsmedelsverket utsågs till sektorsansvarig myndighet. I sektorn Livsmedelsförsörjning och dricksvatten ingår utöver Livsmedelsverket också Jordbruksverket, Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA), Naturvårdsverket och länsstyrelserna. Livsmedelsverket ska samordna och driva på beredskapsarbetet i hela livsmedelssektorn. Sedan tidigare samordnar Livsmedelsverket kris- och beredskapsplanering för dricksvattenförsörjning och för livsmedelsförsörjning i ledet efter primärproduktion. Som en del i detta arbete har olika typer av kunskapsunderlag, stöd och verktyg tagits fram. Jordbruksverket är ansvarig myndighet när det gäller kriser som kan drabba jordbruket, vilket kan handla om allt från djursjukdomar till radioaktivt nedfall.

En förstärkt livsmedelsberedskap behövs för att trygga försörjningen i händelse av någon säkerhetspolitisk kris. Som ett led i arbetet att stärka det civila försvaret och livsmedelsberedskapen har den förra regeringen tillsatt en särskild utredare som ska föreslå en utvecklad inriktning för Sveriges livsmedelsberedskap. En fråga som har återkommit i fråga om livsmedelsberedskap är behovet av statliga beredskapslager. Utöver lagerhållning som metod, behöver förmågan hos näringslivets aktörer att motstå störningar öka. Den tidigare socialdemokratiska regeringen har också givit Statskontoret i uppdrag att analysera kommuners och regioners nuvarande förutsättningar att säkerställa livsmedelsberedskap inom sina verksamhetsansvar. Statskontoret ska lämna en muntlig delredovisning senast den 31 maj 2023 och slutredovisa uppdraget till Regeringskansliet senast den 3 oktober 2023. Utöver det har den tidigare socialdemokratiska regeringen tillsatt en utredning om att stärka den offentliga kontrollen för att upptäcka och motverka fusk i den jordbruksbaserade livsmedelskedjan, eftersom fuskkontrollen skiljer sig på många sätt från vanlig kontroll och kräver större resurser och annan typ av kompetens från myndigheterna. Uppdraget ska redovisas senast den 29 februari 2024.

Ett långsiktigt hållbart nyttjande av fiskbestånd

En effektivt genomförd fiskeriförvaltning och efterlevnad av dess regler innebär positiva effekter på såväl bevarande som nyttjande av fiskresursen och därmed möjligheter att producera mer livsmedel. För att säkerställa ett långsiktigt hållbart nyttjande av fiskbestånd och ekosystem kommer behovet av kontroll av fiskets bedrivande ytterligare öka. Med Sveriges hundratusen sjöar, tiotusentals mil strömmande vattendrag och cirka tvåhundra mil av kust med kringliggande hav finns goda förutsättningar för såväl fiskerinäringen som ett växande vattenbruk. Skiftande vatten- och naturtyper från norr till söder ger mycket goda möjligheter för fritidsfiske och fisketurism. Det finns en tydlig ambition i såväl Sverige som internationellt att satsa på en cirkulär blå ekonomi. Vattenbruk är exempel på en viktig näringsgren med stor tillväxtpotential.

För närvarande pågår dessutom en översyn av EU:s kontrollförordning och revideringen kan med största sannolikhet antas öka fiskerikontrollens omfattning och därmed krav på Havs- och vattenmyndigheten. Miljöövervakningen i kustvatten och utsjöområden ger viktiga underlag till uppföljning av de nationella miljömålen. Data ska

även bidra till uppföljning av storskaliga förändringar, vara underlag för åtgärder och för långsiktigt hållbar förvaltning av biologisk mångfald, vatten- och fiskeresurser.

En god havsmiljö med fiskekvoter på långsiktigt hållbara nivåer är förutsättningar för en livskraftig fiskeri- och beredningsnäring. Under senare år har det blivit uppenbart att marina resurser är viktiga för att stärka Sverige och för Sveriges beredskap. Covid-19-pandemin och krisen i Ukraina har visat vikten av att stärka de blå näringarna för att kunna öka livsmedelsförsörjningen både i Sverige och globalt.

Fisket och de blå värdekedjorna är viktiga för Sverige. De är viktiga för tillväxten och för landsbygdsutvecklingen och de spelar också en avgörande roll i den gröna omställningen. Vi socialdemokrater vill främja och utveckla den svenska fiskerinäringen på både kort och lång sikt, skapa tillväxt och sysselsättning och bidra till en hållbar utveckling i hela landet genom bland annat hållbar fiskuppfödning med höga miljökrav som kan skydda vilda bestånd av fisk och skapa jobb på landsbygden. En levande fiskenäring förutsätter ett stärkt havsmiljöarbete för att minska övergödningen, låta fiskebestånden återhämta sig och stärka Östersjön som ett levande hav. Den socialdemokratiska regeringen arbetade aktivt med att stärka förutsättningarna för fisket, genom bland annat en utflytt av trålgränsen på prov, satsningar på rent hav-projekt samt satsningarna inom ramen för Havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet som bidrar till långsiktigt goda fiskbestånd.

Socialdemokraterna värnar det småskaliga kustnära fisket. Frågan om trålgränsen är viktig, inte minst i ambitionen att värna en hållbar fiskeförvaltning. Vi socialdemokrater ser det som mycket angeläget att trålgränsen flyttas ut för industriellt fiske, men att det också är viktigt att förändringar sker med stöd i vetenskapliga underlag och i samverkan med berörda länder. Den tidigare socialdemokratiska regeringen har givit Havs- och vattenmyndigheten i uppdrag att genomföra ett tidsbegränsat vetenskapligt projekt som motsvarar en utflyttning av trålgränsen för fartyg som fiskar efter pelagiska arter i Östersjön, i syfte att utvärdera effekterna på sill- och strömmingsbeståndens biomassa samt deras storleks-, bestånds- och åldersstruktur.

Det vilar ett stort ansvar på den nya högerkonservativa regeringen att fortsätta verka för den utveckling som den socialdemokratiska regeringen har inlett och att värna om miljöarbetet så att Östersjön åter kan bli ett levande och välmående hav.

Jakt och rovdjur

Sverige ska vara ett föregångsland i att förvalta våra naturresurser och viltstammar på ett etiskt hållbart sätt. De ideella insatserna inom ramen för det allmänna uppdraget måste tillvaratas och utvecklas. Konflikterna kring jakten på rovdjur måste upphöra och ordning och reda skapas i förvaltningen av dessa. Älgförvaltningen ska skapa en livskraftig stam med hög kvalitet och i balans med betet. Den ska nu utvärderas och vi ska undersöka om vi ska gå mot en samlad klövdjursförvaltning. Starka krafter vill använda frågan om rovdjur för att dra isär Sverige. Det accepterar vi inte, utan vi vill hitta lösningar som leder till att människor kan leva och verka på landsbygden samtidigt som vi bevarar en biologisk mångfald.

Skydds jakt och licensjakt är viktiga verktyg i förvaltningen. Besluten ska fattas regionalt, vara utformade så att de följer EU-rätten och fattas i god tid så att det finns utrymme för överklaganden. Den socialdemokratiska regeringen fattade flera viktiga beslut för att stärka jakten och viltbeståndet, bland annat ändrades Naturvårdsverkets

instruktion för att myndigheten ska främja brukandet av vilt som resurs samt gavs myndigheten uppdrag att utreda behov av författningsändringar i syfte att skydda uppgifter kopplade till jakt och jägare.

Jakten är en viktig del i många människors liv. Den stärker landsbygden och håller människor samman. Sverige är ett avlångt land och där viltet och jakten skiljer sig åt. Vi socialdemokrater tycker att det är viktigt att vi värnar det lokala och vill att beslut gällande en hållbar och etisk jakt ska fattas så nära medborgarna som möjligt. Vi ser länsstyrelserna och viltförvaltningsdelegationerna som viktiga och vill att deras arbete och mandat utvecklas. Vi vill göra en översyn av älgjakten och en samlad klövdjursförvaltning.

Vargen påverkar i vissa fall människor som bor och verkar på landsbygden. Socialdemokraterna tar människors oro på stort allvar. Samtidigt måste Sverige fortsatt leva upp till EU:s art- och habitatdirektiv om gynnsam bevarandestatus för att skydda hotade arter. Varg, björn, järv, lodjur och kungsörn ska uppnå och bibehålla gynnsam bevarandestatus, men utan att tamdjurshållning påtagligt försvåras och socioekonomisk hänsyn ska tas.

Dock ser vi hur vargstammen ökar varje år och enligt oss socialdemokrater är dagens population på över 460 individer för stor. För att den ska vara förutsägbar behöver den kraftigt minskas. Därför har vi givit Naturvårdverket i uppdrag att titta på hur vi kan nå riksdagens beslutade mål om ett intervall på 170–270 vargar samtidigt som vi bibehåller en gynnsam bevarandestatus. Det kan exempelvis handla om att förbättra vargens genetiska status så att vi kan få ner antalet vargar. Skyddsjakten är i förvaltningen av varg ett viktigt instrument och ska ses över. Vi socialdemokrater vill göra det enklare att förvalta vargen och drev frågan i EU om att flytta vargen från bilaga 4 till bilaga 5 i art- och habitatdirektivet.

Dagens kostnader för vildsvinsskador på grödor är inte acceptabla. Det gäller numera även de skador som framför allt stora horder av dovhjortar orsakar. En ökad möjlighet att vidta förebyggande åtgärder mot viltskador eller få ersättning för skador innebär positiva effekter på såväl bevarande av viltet som möjligheten att producera mer livsmedel. Den tidigare socialdemokratiska regeringen ändrade jaktförordningen för att hitta effektivare metoder för att bedriva jakt på framförallt vildsvin och gav berörda myndigheter i uppdrag att förenkla hantering och försäljning av vildsvinsskött. I april 2020 delade regeringen ut ett så kallat vildsvinspaket med flera uppdrag till Jordbruksverket, Livsmedelsverket, länsstyrelserna och Statens veterinärmedicinska anstalt, SVA. Syftet är att ge konsumenterna större tillgång till och utbud av vildsvin som livsmedel genom att förenkla för jägare att kunna sälja vildsvin direkt till konsumenter och detaljhandlare.

Under de senaste decennierna har skarvens utbredningsområde utökats i Sverige och Europa, till följd av en kraftig populationstillväxt. Skarvpopulationen påverkar fisket negativt, genom att skarvar angriper fångst och skadar redskap. Socialdemokraterna vill verka för en kraftig minskning av antalet skarvar.

Den tidigare socialdemokratiska regeringen har också givit Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten i uppdrag att revidera förvaltningsplanen för jakt på olika sälarter. Sälpopulationen har haft en mycket stark tillväxt de senaste åren och bedöms nu ha gynnsam bevarandestatus enligt art- och habitatdirektivet. Till exempel beräknas antalet gråsäl i Östersjön för närvarande uppgå till mellan 38 000 och 50 000 individer. Säl tar fisk direkt ur fiskenäten och förstör fiskeredskap samtidigt som sälmask har negativ påverkan på torskbeståndens kondition och levnadsvillkor. Gråsälens

beståndstillväxt medför konsekvenser för torskbestånden och kustfisket. Sälen kan som resurs användas på många sätt. Både som föda men också som sälolja, vilket har både bruksvärde och dokumenterad medicinsk användning. Traditionellt har byggnader i skärgården varit målade med målarfärg med sälolja som bas. Hela havets ekosystem måste fungera och förvaltning av säl och skarv ska ingå i en ekosystembaserad havsförvaltning.

En livskraftig rennäring

Vi socialdemokrater anser att en livskraftig rennäring och andra samiska näringar är en grundförutsättning för en levande samisk kultur. Renskötseln rymmer samernas unika livsmönster som urbefolkning. Det gäller för alla samer, också för dem som inte har förmånen att vara renskötare. Ur renskötseln stammar också slöjden, viktiga delar av språket, och nära kopplat till renskötseln finns också de för samerna så viktiga näringarna jakt och fiske. Renskötseln är nomadiserande, genomförs i stor samklang med naturen, och kräver därför en unik tillgång till land och vatten. Det fordrar med nödvändighet att den är reglerad. Renskötseln är också viktig för att Sverige ska nå miljökvalitetsmålet Storslagen fjällmiljö. Även klimatförändringar och extremväder har en betydande påverkan på rennäringens verksamhet. Att framställa underlag för markanvändningen, till exempel renbruksplaner, är en av de viktigaste åtgärderna för att minimera intressekonflikter i renskötselområdet.

Ett förstärkt djurskydd

Alla Sveriges tamdjur, sällskapsdjur och produktionsdjur ska hållas och skötas i en god djurmiljö och på ett sådant sätt att deras hälsa och välmående främjas. Djurskyddskontrollen ska vara rättssäker, likvärdig och effektiv så att vi kan känna oss trygga med att våra djur behandlas väl. Den tidigare socialdemokratiskt ledda regeringen införde en modern djurskyddslag som ger ökade krav på djurägare och slår fast att djur ska få bete sig naturligt. Ett starkt djurskydd gör djuren friskare och istället för att proppa dem fulla med antibiotika hålls djuren i lantbruket friska genom förebyggande åtgärder. Användningen av antibiotika ökar globalt och är ett växande problem som kan leda till allvarlig spridning av multiresistenta bakterier. Samtidigt som vi ställer höga krav på våra svenska bönder vill vi även ha höga krav på maten som vi ger våra barn och äldre i skolan och i äldreomsorgen. Vi vill göra det obligatoriskt att, vid alla upphandlingar av animaliska livsmedel, ställa krav på att produktionen har skett med höga krav på djurskydd och låg grad av användning av antibiotika – precis som i Sverige. Den offentliga sektorn ska vara bäst i klassen och svenska bönder ska prioriteras.

Det svenska djurskyddet i lantbruket ger svensk mat en konkurrensfördel. Hit hör bland annat beteskravet som innebär viktiga djurvälståndsfördelar. Förutom att djuren får utlopp för sitt naturliga beteende får de även motion. Kor som går ut och betar på sommaren blir också friskare än de som står inne. För att stärka djurskyddet ytterligare har den tidigare socialdemokratiska regeringen tillsatt en utredning som ska analysera hur kamerabevakning skulle kunna användas för att stärka djurskyddet för de djur som hanteras på slakterier och föreslå hur ett krav på kamerabevakning skulle kunna utformas.

Den tidigare regeringen har också beslutat om att kattägare ska vara tvungna att märka och registrera sina katter på samma sätt som i det nuvarande systemet med märkning

och registrering av hundar. Syftet med förslaget, att tydliggöra ansvaret för katter, är att få ned antalet djur som saknar ett hem och i förlängningen få ned antalet djur som lider. Utöver ovanstående har den tidigare socialdemokratiska regeringen även beslutat att minkuppfödningen ska granskas vidare.

Nästa år ska EU-kommissionen presentera sitt förslag till förstärkningar av djurskyddslagstiftningar inom EU. Det ger Sverige en stor möjlighet att vara med och stärka djurskyddet och djurvälferden inom hela unionen. Det behövs skärpta regler, bland annat när det kommer till transport av djur. Vi har föreslagit en maximal tidsgräns på åtta timmar för transport av tamdjur och en tidsgräns på 24 timmar för sjöfartstransporter av djur. Inget djur ska behöva utsättas för det lidande och den stress som långa transporter kan innebära.

Veterinärbristen i Sverige

Tillgången till en god djursjukvård är viktig både för djur och djurägare. Vi måste därför komma tillrätta med veterinärbristen. De bemanningssvårigheter som finns inom djurens hälso- och sjukvård ser vi socialdemokrater mycket allvarligt på.

Framåt handlar det om att fler veterinärer behöver utbildas. Här har den tidigare socialdemokratiska regeringen gjort en riktad satsning på SLU för att utöka utbildningsplatserna för att bli veterinär och djursjukskötare. Det handlar om en satsning på 37,5 miljoner 2022 som succesivt ökar till 71 miljoner per år från 2027. Här är målet att ytterligare 40 veterinärer och 20 djursjukskötare ska utbildas varje år. Dessutom fattade regeringen beslut om att tillsätta en stor utredning av hela veterinärmarknaden. I det ingår att titta på frågan om personalförsörjning och bedöma behovet av antalet utbildningsplatser både på kort och lång sikt.

Den utredning som arbetar har som uppgift att undersöka vilka åtgärder som behöver vidtas för att säkerställa en hållbar och långsiktigt välfungerande hälso- och sjukvård för djur i hela landet. Syftet är att vi ska få till ett system som fungerar på lång sikt. I det ingår resurs- och jourfrågan.

Anslagsförändringar

Under anslag 1:1 Skogsstyrelsen avsätter Socialdemokraterna 50 miljoner kronor och under anslag 1:2 Insatser för skogsbruket avsätter Socialdemokraterna ytterligare 50 miljoner under 2023. Satsningarna motiveras delvis utifrån Skogsstyrelsens behov av kraftigt ökade resurser för tillsyn på grund av rättsutvecklingen. Avverkningsärenden kommer framöver att leda till en större resursinsats från Skogsstyrelsen. Kunskapskravet samt sannolikt ökad administration kommer att öka kostnaderna rejält för skogsägarna. Därutöver kan en ökad mängd förbud leda till väsentligt större kostnader för ersättning till markägare. Det sistnämnda beror på hur pågående rättsprocesser och politiska processer landar i rätt till ersättning, inte minst kopplat till artskyddsärenden. Satsningarna omfattar också Skogsstyrelsens övriga verksamhetsområde med natur- och kulturmiljövårdsåtgärder inom skogsbruket och åtgärder för att anlägga och vårda skog, samt kunskapsspridning och rådgivning om ökad tillväxt i våra skogar. Skogsstyrelsens uppdrag att arbeta för enklare vägar till jobb och samarbeta för att tillvarata den jobbpotential som finns inom de gröna näringarna i hela landet genom naturnära jobb. Under anslag 1:4 Bidrag till veterinär fältverksamhet tillför vi 15 miljoner kronor för att

minska veterinärkostnaderna för företag med avlägset belägen djurhållning avseende livsmedelsproducerande djur. Det är viktigt utifrån djurvälståndet och för en robust livsmedelskedja. Under anslag 1:22 Främjande av rennäringen m.m. tillför vi 10 miljoner kronor för att rennäring ska klara sina kostnader. Mot bakgrund av pandemin och Rysslands illegala krigföring i Ukraina ser vi socialdemokrater ett behov av att stärka Sveriges beredskap på livsmedels- och dricksvattenområde. Därför tillför vi under anslag 1:27 Åtgärder för beredskap inom livsmedels- och dricksvattenområdet 5 miljoner kronor. Sammanlagt satsar vi 130 miljoner kronor mer än den högerkonservativa regeringen på utgiftsområde 23.

Anna-Caren Säterberg (S)

Joakim Järrebring (S)

Malin Larsson (S)

Tomas Kronståhl (S)

Jytte Guteland (S)

Johan Löfstrand (S)

Sofia Skönnbrink (S)